

Εργαλεία βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας στη Βιομηχανία τροφίμων

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΥΚΛΟΥ ΖΩΗΣ (LCA), ΤΗΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΔΗΛΩΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ (EPD), ΚΑΙ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΟΥ ΑΝΘΡΑΚΙΚΟΥ ΑΠΟΤΥΠΩΜΑΤΟΣ, ΠΟΥ ΚΑΝΟΥΝ ΤΗ ΔΙΑΦΟΡΑ.

ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΜΥΡΤΩ ΞΥΝΟΓΑΛΑ, ΧΗΜΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΚΑΙ ΜΑΡΙΑ ΠΕΡΙΒΟΛΑΡΗ, ΓΕΩΠΟΝΟΣ, CLIMATE CONSULTANTS, ENVIROMETRICS ΤΕΧΝΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΕΠΕ



Μυρτώ Ξυνογάλα
Χημικός Μηχανικός



Μαρία Περιβολάρη
Γεωπόνος

ΣΕ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΕΠΙΠΕΔΟ, παρατηρείται αυξημένο ενδιαφέρον της Βιομηχανίας Τροφίμων, των Πολιτικών και των Καταναλωτών να γνωρίζουν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις που συνδέονται με την παραγωγή και την τροφοδοσία των προϊόντων τροφίμων. Η ανταγωνιστικότητα των Ελληνικών προϊόντων στον κλάδο των τροφίμων συνδέεται άμεσα με τη διασφάλιση της βιωσιμότητας (αειφορία) των αλυσίδων τροφοδοσίας τους, με την περιβαλλοντική βιωσιμότητα να αποτελεί μία εκ των τριών συστατικών της βιώσιμης ανάπτυξης των αλυσίδων αυτών.

Χρειαζόμαστε συνεπώς πρωτοβουλίες και εργαλεία για τον προσδιορισμό της περιβαλλοντικής επίδρασης των Ελληνικών αλυσίδων τροφοδοσίας προϊόντων τροφίμων όπως η μελέτη του Ανθρακικού και Περιβαλλοντικού Αποτυπώματος,

η Ανάλυση Κύκλου Ζωής και η έκδοση Περιβαλλοντικής Δήλωσης Προϊόντος που θα μας επιτρέψουν να βελτιώσουμε την κατανόηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων αυτών των αλυσίδων τροφοδοσίας και να μοιραστούμε τα δεδομένα που θα ληφθούν ως αποτέλεσμα των πρωτοβουλιών αυτών.

Τι είναι ...

Το Ανθρακικό Αποτύπωμα (Carbon Footprint) αποτελεί μια από τις πιο διαδεδομένες και εκτενώς μελετημένες περιβαλλοντικές επιπτώσεις και αφορά τις εκπομπές των Αερίων του Θερμοκηπίου που εκλύονται είτε άμεσα είτε έμμεσα από μια δραστηριότητα, έναν Οργανισμό, ή κατά τον κύκλο ζωής ενός προϊόντος. Υπάρχουν δύο βασικές κατηγορίες Ανθρακικού Αποτυπώματος:

1. Το Ανθρακικό Αποτύπωμα Προϊόντος (Product Carbon Footprint – PCF) στο οποίο εμπεριέχονται οι εκπομπές κατά την διάρκεια του κύκλου ζωής του, από την γέννηση των πρώτων υλών, την επεξεργασία τους για την παραγωγή του προϊόντος, έως και τη χρήση του και την τελική του διάθεση.

2. Το Ανθρακικό Αποτύπωμα Οργανισμού (Organizational Carbon Footprint – OCF) το οποίο περιλαμβάνει εκπομπές που προέρχονται από τη λειτουργία ενός Οργανισμού, συμπεριλαμβανομένων των βιομηχανικών διεργασιών, της ενεργειακής χρήσης των κτηρίων αλλά ακόμα και εκπομπές που σχετίζονται έμμεσα με τη δραστηριότητα του, όπως είναι εκπομπές κατά την παραγωγή των πρώτων υλών που χρησιμοποιεί (αλλά ακόμα και εκπομπές κατά την χρήση του προϊόντος που παράγει).

Από την άλλη, το Περιβαλλοντικό Αποτύπωμα (Environmental Footprint) δεν εστιάζει μόνο στις εκπομπές Αερίων του Θερμοκηπίου, αλλά εστιάζει και σε άλλες περιβαλλοντικές επιπτώσεις, όπως για παράδειγμα την οξίνιση, το φωτοχημικό νέφος και την εξάντληση του νερού και άλλων φυσικών πόρων.

Όσον αφορά στην Περιβαλλοντική Δήλωση Προϊόντος (Environmental Product Declaration – EPD), αποτελεί ένα έγγραφο στο οποίο παρουσιάζονται, με διαφάνεια και συγκρισιμότητα, πληροφορίες σχετικές με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις στα στάδια ζωής ενός προϊόντος, και το οποίο αναρτάται σε δημόσιες προσβάσιμες διαδικτυακές βιβλιοθήκες.

Ήδη, στην βιβλιοθήκη του EPD International, από τις πλέον δημοφιλείς πλατφόρμες, έχουν αναρτηθεί τελευταία περισσότερα από 150 EPD σχετικά με τρόφιμα και ροφήματα τα οποία ανήκουν στις κατηγορίες:

- Ζυμαρικά, Αρτοσκευάσματα & Δημητριακά.
- Γαλακτοκομικά προϊόντα.
- Κρέας & Αυγά.
- Φρούτα & Λαχανικά.
- Ελαιόλαδο.
- Αλεύρι & Ζάχαρη.
- Αλκοολούχα ποτά.
- Εμφιαλωμένο νερό.
- Κοκκοποιημένα & κατεψυγμένα τρόφιμα.

Αξίζει να σημειωθεί ότι τόσο το Ανθρακικό και το Περιβαλλοντικό Αποτύπωμα ενός προϊόντος όσο και η περιβαλλοντική Δήλωση βασίζονται στην Ανάλυση Κύκλου Ζωής (Life Cycle Assessment – LCA) η οποία είναι μια μέθοδος για την αξιολόγηση των περιβαλλοντικών πτυχών και επιπτώσεων ενός προϊόντος/υπηρεσίας και βασίζεται στην καταγραφή των εισροών (π.χ. ενέργεια, πρώτες ύλες) και των εκροών (π.χ. εκπομπές, απόβλητα) σε κάθε στάδιο του κύκλου ζωής του.



Βιώσιμη ανάπτυξη και Βιομηχανία Τροφίμων

Η Ελληνική Βιομηχανία Τροφίμων και Ποτών παίζει καθοριστικό ρόλο στην Ελληνική οικονομία, ενώ παράλληλα παρουσιάζει ένα δυναμικό, ανταγωνιστικό, εξελισσόμενο και πολλά υποσχόμενο χαρακτήρα στην Ελληνική μεταποικτική βιομηχανία. Η αυξανόμενη υποβάθμιση του περιβάλλοντος, σε συνδυασμό με την επιδίωξη των επιχειρήσεων για διαφοροποίηση, μέσω της υιοθέτησης μιας περιβαλλοντικής ατζέντας, έχει στρέψει όλο και περισσότερες επιχειρήσεις του κλάδου στην ανάπτυξη προϊόντων και διαδικασιών παραγωγής όσο το δυνατόν φιλικότερων προς το περιβάλλον. Έχοντας, ως γνώμονα τη βιώσιμη ανάπτυξη των προϊόντων και υπηρεσιών, ο καθορισμός και η συστηματική παρακολούθηση περιβαλλοντικών δεικτών, μπορούν να δώσουν χρήσιμα αποτελέσματα και να συνεισφέρουν στην εκτίμηση, στην ποσοτικοποίηση και στον περιορισμό των περιβαλλοντικών επιβαρύνσεων.

Τα οφέλη από την ανάπτυξη και την εφαρμογή μιας στρατηγικής απογραφής του Ανθρακικού Αποτυπώματος εκτείνονται από την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων λόγω αφενός της διεύθυνσης της εταιρείας σε νέα αγοραστικά κοινά, και αφετέρου της μείωσης του κόστους μέσω της βελτιστοποίησης της χρήσης ενέργειας και πόρων, έως την ενίσχυση της εικόνας της εταιρείας μέσω της ανάδειξης της εταιρικής κοινωνικής της ευθύνης με τη παραγωγή προϊόντων φιλικότερων προς το περιβάλλον. Τα οφέλη όμως δεν περιορίζονται στις επιχειρήσεις. Ο καταναλωτής επωφελείται επίσης, εφόσον του δίνεται η δυνατότητα να συνεισφέρει και εκείνος ενεργά στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής με την προτίμησή του σε «πράσινα» προϊόντα και υπηρεσίες.

Υποστήριξη των επιχειρήσεων τροφίμων

Στην προσπάθεια των επιχειρήσεων του κλάδου τροφίμων να συνεισφέρουν στους διεθνείς στόχους περιορισμού των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, η εταιρεία ENVIROMETRICS Τεχνικοί Σύμβουλοι διαθέτοντας την απαραίτητη εμπειρία, τη τεχνογνωσία και τα κατάλληλα μηχανογραφικά εργαλεία, προσφέρει ολοκληρωμένες συμβουλευτικές υπηρεσίες για την Ανάλυση Κύκλου Ζωής (Life Cycle Assessment), την Περιβαλλοντική Δήλωση Προϊόντων (Environmental Product Declaration), και τον υπολογισμό του Ανθρακικού Αποτυπώματος, υποστηρίζοντας πολλές επιχειρήσεις στην παρακολούθηση, διακρίση και μείωση των εκπομπών CO₂.

Οι παρεχόμενες υπηρεσίες αφορούν:

- Ανάπτυξη του κύκλου ζωής προϊόντων/υπηρεσιών, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα ISO 14040:2006 και 14044:2006.
- Ανάπτυξη Περιβαλλοντικών Δηλώσεων Προϊόντων (EPD).
- Υπολογισμός Ανθρακικού αποτυπώματος και πλήρης καταγραφή των αερίων του θερμοκηπίου εταιρειών, προϊόντων, υπηρεσιών σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα (ISO 14064-1:2018, ISO 14069:2013, PAS 2050, GHG Protocol and Global Reporting Initiative).
- Υπολογισμός μείωσης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από έργα κατά ISO 14064-2:2019.
- Σχεδιασμός προσαρμοσμένων στρατηγικών και δράσεων για τον μετριασμό των επιπτώσεων από τη κλιματική αλλαγή.
- Καθοδήγηση και υποστήριξη για την αντιστάθμιση άνθρακα (carbon offsetting) και την επίτευξη ανθρακικής ουδετερότητας (carbon neutrality).
- Αναγνώριση και υποστήριξη στην ανάπτυξη δεικτών παρακολούθησης, στη σύνταξη σχεδίου μείωσης εκπομπών, στην επίσημη παρακολούθηση εκπομπών και στην οικονομική αξιολόγηση δράσεων.

Αν και μέχρι σήμερα η απογραφή μετρήσιμων και συγκρίσιμων περιβαλλοντικών δεικτών θεωρείται στις περισσότερες περιπτώσεις προαιρετική, η Ευρωπαϊκή Στρατηγική Farm to Fork θέτει ένα νέο πλαίσιο στόχων και απαιτήσεων όπου η διασφάλιση της βιώσιμης παραγωγής τροφίμων αποδεικνύεται ολένια και περισσότερο απαραίτητη. Εξάλλου, μέσα από τον εντοπισμό των αδύναμων σημείων της εφοδιαστικής αλυσίδας της Βιομηχανίας Τροφίμων, δίνεται στις επιχειρήσεις του κλάδου η ευκαιρία για ουσιαστικές βελτιώσεις, αλλά και για ανάδειξη του περιβαλλοντικού τους προφίλ και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας τους.



ENVIROMETRICS

Καρέα 20, 11636, Αθήνα
Τ: 210 7230592

E: info@envirometrics.gr
W: www.envirometrics.gr

